

RECOMANDĂRI

RECOMANDAREA COMISIEI

din 11 septembrie 2013

privind obligații consecvente de nediscriminare și metode coerente de calcul al costurilor pentru promovarea concurenței și optimizarea mediului de investiții în bandă largă

(2013/466/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (Directivă-cadru) ⁽¹⁾, în special articolul 19 alineatul (1),

având în vedere avizul Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și avizul Comitetului pentru comunicații (COCOM),

întrucât:

- (1) În scopul de a încuraja inovarea și creșterea productivității, ocuparea forței de muncă și competitivitatea și urmărindu-se în cele din urmă crearea creșterii economice și realizarea obiectivelor strategiei Europa 2020, este esențial să se dezvolte în continuare piața internă a UE pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice, în special prin implementarea progresivă a rețelelor de internet de mare viteză. Comisia, autoritățile naționale de reglementare (ANR) și OAREC contribuie la dezvoltarea pieței interne a comunicațiilor electronice prin elaborarea unor abordări comune pentru aplicarea coerentă a cadrului de reglementare definit în Directiva 2002/21/CE (denumit în continuare „cadru de reglementare”).
- (2) Implementarea benzii largi de mare viteză joacă un rol important în ceea ce privește investițiile, crearea de locuri de muncă și redresarea economică generală în Uniune. Comisia și Consiliul European au stabilit obiective ambițioase pentru dezvoltarea serviciilor de bandă largă de mare viteză, ca parte a Agendei digitale pentru Europa (ADE) a Uniunii, una dintre inițiativele emblematice ale strategiei Europa 2020.
- (3) Unul dintre obiectivele fundamentale ale Agendei digitale pentru Europa este dezvoltarea rețelelor de acces de generație nouă (rețelele NGA). Agenda digitală pentru Europa urmărește de asemenea să sprijine investițiile substanțiale care vor fi necesare în anii următori. Prezenta recomandare vizează promovarea investițiilor eficiente și a inovării în materie de infrastructuri noi și optimizate, recunoscând totodată necesitatea de a se

menține o concurență eficientă, care constituie un important stimulente al investițiilor pe termen lung. Prezenta recomandare urmărește (i) să asigure condiții de concurență echitabile prin aplicarea unor norme mai stricte în materie de nediscriminare; (ii) să stabilească tarife previzibile, stabile și reglementate pentru furnizarea accesului angro la rețele pe bază de cupru; precum și (iii) creșterea gradului de certitudine cu privire la situațiile care ar trebui să conducă la neimpunerea tarifelor reglementate de acces angro la serviciile NGA. Creșterea previzibilității juridice și reglementare în acest mod ar trebui să stimuleze declanșarea investițiilor necesare, în viitorul apropiat și pe termen mediu.

- (4) Crearea previzibilității reglementare este esențială pentru promovarea investițiilor eficiente și a inovării în materie de infrastructuri noi și optimizate. Aplicarea unei abordări normative consecvente și stabile în timp este esențială pentru a le oferi investitorilor încrederea de care au nevoie pentru a concepe planuri de afaceri sustenabile. În scopul de a garanta previzibilitatea necesară pe o perioadă mai lungă de timp, adică dincolo de durata validității unei analize specifice de piață, ANR-urile trebuie să clarifice, pe cât posibil, cu ajutorul măsurilor corective cu caracter reglementar impuse în temeiul cadrului de reglementare, modul în care schimbările previzibile ale situației pieței ar putea afecta măsurile corective relevante.
- (5) În timpul evaluării proiectelor de măsuri notificate Comisiei în temeiul articolului 7 din Directiva 2002/21/CE, s-a observat că există în continuare incoerențe semnificative în întreaga Uniune în ceea ce privește aplicarea obligațiilor în materie de nediscriminare prevăzute la articolul 10 și de control al tarifelor și obligații referitoare la sistemul de contabilizare a costurilor în temeiul articolului 13 din Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽²⁾ pentru piața accesului angro la infrastructura de rețea (piața 4) și pentru piața accesului angro la banda largă (piața 5) menționate în Recomandarea 2007/879/CE a Comisiei ⁽³⁾.

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 33.

⁽²⁾ Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (Directiva privind accesul) (JO L 108, 24.4.2002, p. 7).

⁽³⁾ Recomandarea 2007/879/CE a Comisiei din 17 decembrie 2007 privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice („recomandarea privind piețele relevante”) (JO L 344, 28.12.2007, p. 65).

- (6) Obligațiile de reglementare impuse în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE variază în continuare în mod considerabil în Uniune, chiar și atunci când problemele subiacente de pe piață sunt comparabile. În timp ce un număr tot mai mare de autorități naționale de reglementare au avut recent în vedere o aplicare mai detaliată a obligației generale de nediscriminare prin intermediul indicatorilor-cheie de performanță și asigurarea unor condiții de acces strict echivalente, proiectele de măsuri notificate Comisiei în temeiul articolului 7 din Directiva 2002/21/CE în acest sens arată o diferență semnificativă între abordările ANR-urilor cu privire la domeniul de aplicare, aplicarea, monitorizarea conformității și asigurarea respectării acestei obligații, în special în ceea ce privește modelul de echivalență ales (dacă se aplică un model).
- (7) În mod similar, obligațiile de reglementare privind tariful accesului, impuse în temeiul articolului 13 din Directiva 2002/19/CE pe piețele 4 și 5, variază și ele considerabil între statele membre ale Uniunii, deși aceste variații nu sunt justificate de circumstanțele naționale diferite. În această privință, Comisia a îndemnat în mod constant autoritățile naționale de reglementare, în temeiul competențelor ce îi revin în conformitate cu articolul 7 din Directiva 2002/21/CE, (i) să utilizeze metode adecvate de contabilizare a costurilor și să asigure coerența tarifelor la produsele de acces de-a lungul aceluiași lanț valoric pentru a proteja principiul scării investițiilor; (ii) să aplice principiile modelului de cost relevant în mod consecvent tuturor datelor de intrare; și (iii) să recunoască importanța utilizării costurilor unei rețele moderne eficiente la stabilirea tarifelor de acces.
- (8) Variațiile semnificative la nivelul abordărilor reglementare alese de autoritățile naționale de reglementare în ceea ce privește aceste două măsuri corective frânează dezvoltarea pieței interne a rețelor și serviciilor de comunicații electronice și, prin urmare, împiedică o creștere potențial importantă pentru economie în ansamblu. Modificările de acest fel creează incertitudine la nivelul reglementării și conduc la o lipsă de consecvență a reglementărilor în materie de acces, limitând astfel realizarea unor economii de scară.
- (9) Dacă se identifică o putere semnificativă pe piață (PSP) în cadrul pieței 4 și/sau 5, ar trebui aplicat un set de măsuri corective în conformitate cu principiile stabilite în Directiva 2002/19/CE, în special la articolul 8 alineatul (4). Ca atare, măsurile corective prevăzute în prezenta recomandare trebuie să fie aplicate în conformitate cu principiile din Directivele 2002/21/CE și 2002/19/CE.
- (10) Prezenta recomandare este conformă cu Recomandarea 2010/572/UE a Comisiei ⁽¹⁾ și se bazează pe orientările

Comisiei referitoare la aplicarea obligațiilor specifice din cadrul de reglementare prevăzut în Recomandarea 2010/572/UE. De exemplu, aceasta stabilește în detaliu cazurile în care orientarea înspre costuri a tarifelor pentru furnizarea angro a accesului la NGA de bandă largă poate să nu fie necesară, după cum se prevede la punctul 36 din Recomandarea 2010/572/UE, și stabilește scenarii în care garanțiile concurențiale stabilite ar determina ANR-urile să facă derogări de la principiul general al orientării spre costuri a tarifelor pentru accesul la NGA, astfel cum se arată la punctul 25 din Recomandarea 2010/572/UE. Prin urmare, principiile enunțate în prezenta recomandare, în special în considerentele 25-28, 49 și 50, precum și la punctul 58, ar trebui să fie luate în considerare la interpretarea ambelor recomandări.

- (11) De asemenea, prezenta recomandare se referă la aspecte care nu sunt abordate în Recomandarea 2010/572/UE, de exemplu aplicarea consecventă a articolului 10 din Directiva 2002/19/CE și o abordare coerentă în ceea ce privește calculul tarifelor de acces angro la rețelele pe bază de cabluri de cupru (rețele de cupru).

APLICAREA UNEI OBLIGAȚII DE NEDISCRIMINARE

Asigurarea accesului egal

- (12) Unul dintre principalele obstacole din calea dezvoltării unor condiții de concurență cu adevărat echitabile pentru solicitanții de acces la rețelele de comunicații electronice este tratamentul preferențial de care beneficiază întreprinderile din aval, de exemplu, filiala cu amănuntul a operatorului integrat vertical cu o putere semnificativă pe piață (operator PSP) prin discriminarea tarifară și netarifară (de exemplu, discriminare în ceea ce privește calitatea serviciilor, accesul la informații, tactici de tergiversare, cerințe nejustificate și concepția strategică a caracteristicilor esențiale ale produselor). În acest sens, este deosebit de dificil să se depisteze și să se combată comportamentul discriminatoriu tarifar prin simpla aplicare a obligației generale de nediscriminare. Prin urmare, este important să se asigure o echivalență reală a accesului, prin aplicarea strictă a obligațiilor în materie de nediscriminare și prin utilizarea unor mijloace eficiente de monitorizare și asigurare a respectării conformității.
- (13) În ceea ce privește combaterea și prevenirea comportamentelor discriminatorii netarifare, Comisia a remarcat că abordările reglementare alese de ANR-uri variază considerabil. Comisia consideră că, în principiu, conceptul echivalenței inputurilor (EI) reprezintă cea mai sigură modalitate de obținere a unei protecții eficace împotriva discriminării, întrucât solicitanții de acces vor putea să concureze cu activitățile din aval ale operatorului PSP integrat pe verticală utilizând exact același set de produse angro reglementate, la aceleași prețuri și utilizând aceleași procese tranzacționale. În plus, spre deosebire de conceptul echivalenței outputurilor (EO), EI are o mai mare capacitate de a asigura transparența și de a soluționa problema asimetriilor informaționale.

⁽¹⁾ Recomandarea 2010/572/UE a Comisiei din 20 septembrie 2010 privind accesul reglementat la rețelele de acces de nouă generație (Next Generation Access Networks – NGA) (JO L 251, 25.9.2010, p. 35).

- (14) ANR-urile au obligația, în temeiul articolului 8 alineatul (4) din Directiva 2002/19/CE, să asigure că obligațiile de reglementare impuse ca răspuns la desemnarea unui operator ca având PSP se bazează pe natura problemei identificate și sunt proporționale, din perspectiva articolului 8 alineatul (5) din Directiva 2002/21/CE, în special a articolului 8 alineatul (5) litera (b). Furnizarea, pe o bază EI, a unor inputuri angro reglementate poate să genereze costuri de punere în conformitate mai ridicate în raport cu formele mai puțin stricte ale obligațiilor de nediscriminare, din cauza ajustărilor necesare ale sistemului. În plus, un operator PSP nu ar putea beneficia de unele sinergii verticale, deoarece ar fi autorizat să folosească doar pentru el însuși aceleași produse angro pe care le furnizează sau le oferă concurenților săi. Totuși, aceste costuri mai ridicate de punere în conformitate ar trebui să fie evaluate în comparație cu beneficiile unei concurențe mai viguroase în aval.
- (15) În acest sens, dacă se impune operatorului PSP să furnizeze, pe o bază a EI, inputuri angro pe baza rețelei de cupru moștenite, folosind sistemele existente, este mai puțin probabil să se creeze beneficiile nete necesare pentru trecerea unui test de proporționalitate, din cauza costurilor mai mari de reconfigurare a sistemelor existente de furnizare și de suport operațional, necesare pentru realizarea conformității cu EI. Viceversa, dacă se impune operatorului PSP să furnizeze, pe o bază a EI, inputuri angro pe baza NGA, folosind, în multe cazuri, sisteme noi, este posibil să se creeze suficiente beneficii nete și deci să se asigure proporționalitatea, având în vedere costurile incrementale de punere în conformitate comparativ mai scăzute pentru asigurarea conformității cu EI. Înainte să furnizeze noi inputuri diviziilor sale din aval, operatorul PSP ar trebui să fie capabil să introducă EI în etapa de proiectare a noilor produse, la un cost proporțional.
- (16) Dat fiind că este posibil să existe costuri mari de punere în conformitate, ar putea fi disproporționat să se solicite operatorului PSP să aplice EI la fiecare nivel al lanțului valoric. Prin urmare, autoritățile naționale de reglementare ar trebui în primul rând să identifice nivelul la care, având în vedere circumstanțele naționale, impunerea EI ar oferi cele mai mari beneficii pentru concurență și inovare, urmând să evalueze apoi dacă EI ar fi, de asemenea, adecvate și proporționale pentru niveluri suplimentare. Având în vedere capacitatea EI de a accelera inovarea pe piața cu amănuntul, EI ar trebui, în principiu, să fie introdusă la cel mai profund nivel al rețelei, unde concurența va fi eficientă și sustenabilă pe termen lung. În statele membre cu mulți operatori PSP de mici dimensiuni, impunerea EI în cazul tuturor s-ar putea dovedi disproporțională.
- (17) În cazul în care ANR-urile concluzionează că o obligație de a furniza inputuri angro pe o bază a EI este disproporționată, ar trebui aplicat un model EO, care garantează că inputurile angro furnizate operatorilor alternativi – fără utilizarea acelorași sisteme și procese – sunt comparabile, în ceea ce privește funcționalitatea și prețurile, cu cele consumate de operatorul PSP integrat pe verticală.
- (18) Decizia de impunere a EI atunci când este adecvat, justificat și proporțional, în urma unei consultări în conformitate cu articolele 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE, reprezintă o obligație de nediscriminare în conformitate cu articolul 10 din Directiva 2002/19/CE, care nu aduce atingere (i) posibilei impuneri a unei obligații de separare funcțională în conformitate cu articolul 13a din Directiva 2002/19/CE, dacă o ANR concluzionează că obligațiile corespunzătoare (inclusiv obligațiile în materie de nediscriminare precum EI) nu au reușit să genereze o concurență eficientă; (ii) orice separare voluntară în conformitate cu articolul 13b din Directiva 2002/19/CE; și (iii) o analiză a condițiilor de concurență în domeniile vizate de implementarea comună a rețelelor de fibră optică de tip FTTH (*fibre-to-the-home*), care se recomandă la punctul 28 din Recomandarea 2010/572/UE.
- (19) Acordurile privind reducerile acordate în funcție de volum și/sau tariful accesului pe termen lung reprezintă un instrument important pentru a stimula investițiile în NGA, în special în cazul în care adoptarea de către consumatori este încă la nivel scăzut, și pot fi compatibile cu o abordare EI/EO. Cu toate acestea, pentru a garanta faptul că este posibilă intrarea pe piață a unor concurenți eficienți, ANR-urile trebuie să accepte reducerile acordate în funcție de volum făcute de operatorii PSP pentru propriile lor întreprinderi din aval, de exemplu pentru o filială cu amănuntul, numai dacă ele nu depășesc reducerea cea mai mare în funcție de volum oferită cu bună credință solicitanților de acces terți. De asemenea, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să accepte acordurile de tariful accesului pe termen lung încheiate de operatorii PSP cu propriile lor întreprinderi din aval, de exemplu cu filiala cu amănuntul, numai dacă ele nu depășesc reducerea cea mai mare pentru accesul pe termen lung oferită cu bună credință solicitanților de acces terți.
- Asigurarea reproductibilității tehnice a ofertelor noi cu amănuntul ale operatorului PSP ca cerință minimă**
- (20) Independent de conceptul de echivalență exactă impus de autoritatea națională de reglementare, în cazul în care aceasta decide că o obligație de nediscriminare în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE este corespunzătoare, proporțională și justificată în mod obiectiv, este important, pentru asigurarea unor condiții

de concurență echitabile, să se garanteze că solicitanții de acces alternativi pot reproduce din punct de vedere tehnic oferta cu amănuntul a operatorului PSP, pe baza inputului cu amănuntul reglementat pe care îl primesc. Deși autoritățile naționale de reglementare nu trebuie să prescrie în detaliu conceptul exact al produselor de acces angro relevante, ele ar trebui să se asigure că se efectuează un test de reproductibilitate tehnică pentru un nou serviciu sau pachet de servicii cu amănuntul, cu condiția examinării anumitor factori.

- (21) Atunci când efectuează testul de reproductibilitate tehnică sau evaluează rezultatele testului efectuat de operatorul PSP, ANR-urile ar trebui să ia în considerare și riscul de monopolizare a pieței din aval prin noua ofertă, precum și impactul asupra inovării. De exemplu, produsul de acces angro relevant ar trebui să fie disponibil pentru solicitanții de acces într-un termen rezonabil înainte de lansarea ofertei corespondente cu amănuntul de către operatorul PSP, pentru a se evita orice avantaj calendaristic nejustificat pentru operatorul PSP, luând în considerare necesitatea ca un operator alternativ eficient să își elaboreze și adapteze propriile sisteme și procese pentru a putea oferi noi servicii cu amănuntul competitive.
- (22) Având în vedere că pentru mediul concurențial este important să se asigure reproductibilitatea tehnică, este esențial ca furnizorul PSP reglementat să asigure reproductibilitatea tehnică a noilor oferte cu amănuntul înainte de lansarea acestora și la orice moment ulterior. În consecință, un test de reproductibilitate tehnică poate fi efectuat înainte de și după lansarea unei noi oferte cu amănuntul, în funcție de momentul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că acest lucru este necesar. De exemplu, atunci când posibilitatea ca o autoritate națională de reglementare să facă publice date comerciale ale operatorului PSP este limitată de norme de confidențialitate în temeiul legislației sale naționale, autoritatea națională de reglementare poate alege să efectueze testul de reproductibilitate tehnică după lansarea serviciilor cu amănuntul.

MONITORIZAREA CONFORMITĂȚII OBLIGAȚIILOR ÎN MATERIE DE NEDISCRIMINARE

Indicatori-cheie de performanță

- (23) Dată fiind lipsa de transparență privind o comparație între calitatea serviciilor pe care operatorul PSP și le furnizează sieși și calitatea serviciilor pe care acesta le furnizează solicitanților de acces terți, este adesea dificil să se depisteze comportamentul discriminatoriu și, în consecință, să se asigure respectarea nediscriminării, în

conformitate cu articolul 10 din Directiva 2002/19/CE. Indicatorii-cheie de performanță (KPI) sunt cele mai potrivite instrumente pentru a depista un potențial comportament discriminatoriu și pentru a spori gradul de transparență în privința furnizării și a calității produselor de acces angro reglementate ale operatorului PSP pe piețele relevante. Pentru a spori transparența și a încuraja încrederea pieței, autoritățile naționale de reglementare pot facilita, prin forurile sectoriale adecvate, acordul dintre operatorul PSP și solicitanții de acces terți privind KPI detaliați și pot asigura că acești KPI sunt auditați și publicați într-un mod care permite depistarea timpurie a unui eventual comportament discriminatoriu. Indicatorii-cheie de performanță ar trebui legați de activitățile principale ale ciclului de furnizare, acoperind toate etapele, și anume procesul de efectuare a comenzii, livrarea sau prestarea serviciului, calitatea serviciilor, inclusiv defecțiunile și timpul de reparare a defecțiunilor, precum și migrarea solicitanților de acces între diferitele inputuri angro reglementate.

Acordurile privind nivelul serviciilor (SLA) și garanții privind nivelul serviciilor (SLG)

- (24) Pentru a asigura pe deplin nediscriminarea, KPI ar trebui să fie completați cu SLA și SLG. Impunerea unor SLA garantează faptul că solicitanții de acces beneficiază de calitatea convenită a serviciilor, iar utilizarea SLG acționează ca un factor de descurajare a comportamentului discriminatoriu. ANR-urile trebuie să fie implicate îndeaproape în elaborarea SLA, de exemplu, prin aprobarea SLA întocmite de operatorul PSP ca parte a unei oferte de referință în materie de reglementare.

METODA DE CALCUL AL COSTURILOR

Metodologia recomandată de calcul al costurilor

- (25) Se consideră că o metodologie de calcul al costurilor care duce la reproducerea, într-o măsură cât mai mare, a tarifelor de acces estimate pe o piață realmente competitivă este adecvată pentru realizarea obiectivelor cadrului de reglementare. O astfel de metodologie de calcul al costurilor ar trebui să se bazeze pe o rețea modernă și eficientă, să reflecte necesitatea unor prețuri de acces angro la rețeaua de cupru stabile și previzibile în timp, să evite fluctuațiile și șocurile importante, să ofere un cadru clar pentru investiții și să poată genera prețuri de acces angro la rețeaua de cupru care să ia rolul de ancoră pentru serviciile NGA, și să trateze în mod adecvat și consecvent impactul volumelor în scădere, cauzate de tranziția de la rețelele de cupru la rețelele NGA, respectiv să evite o creștere artificială a prețurilor de acces angro la rețeaua de cupru care, în caz contrar, s-ar face simțită ca rezultat al clienților care migrează către rețeaua NGA a operatorului PSP.

- (26) Recuperarea costurilor este un principiu-cheie al unei metodologii de calcul al costurilor. Ea asigură faptul că operatorii pot acoperi costuri care sunt suportate eficient și pot beneficia de o rentabilitate adecvată a capitalului investit.
- (27) O metodologie de calcul al costurilor care furnizează semnalele corespunzătoare „build-or-buy” menține un echilibru adecvat între asigurarea unui acces eficace și suficiente stimulente pentru investiții și, în special, pentru dezvoltarea rețelelor NGA și, prin urmare, pentru furnizarea unor servicii de bandă largă noi, mai rapide și de calitate mai bună.
- (28) Metodologia de calcul al costurilor recomandată ar trebui să asigure transparența și coerența în interiorul Uniunii. Ea ar trebui, de asemenea, să asigure că situațiile naționale specifice sunt reflectate într-o abordare consecventă a modelării.
- (29) Metodologia de calcul al costurilor incrementale ascendente (*bottom-up*) pe termen lung plus (BU LRIC+) îndeplinește cel mai bine aceste obiective pentru stabilirea prețurilor serviciilor de acces angro reglementate. Această metodologie modelează capitalul incremental (inclusiv costurile nerecuperabile) și costurile de funcționare suportate de un operator eficient în mod ipotetic, care furnizează toate serviciile de acces și adaugă o majorare pentru recuperarea strict a costurilor comune. Prin urmare, metodologia BU LRIC+ permite recuperarea costurilor totale suportate eficient.
- (30) Metodologia BU LRIC+ calculează costurile actuale pe bază prospectivă (și anume pe baza noilor tehnologii, a cererii preconizate etc.) pe care un operator de rețea eficient le-ar suporta pentru construirea unei rețele moderne la momentul actual și capabile să furnizeze toate serviciile solicitate. Prin urmare, BU LRIC+ furnizează semnale corecte și eficiente pentru intrare.
- (31) În cazul în care cablul, fibra (FTTX) și, într-o mai mică măsură, rețelele mobile (în special rețelele mobile Long Term Evolution sau LTE) concurează împotriva rețelelor de cupru și prin înlocuirea progresivă cu rețelele NGA ca răspuns la această amenințare concurențială. Prin urmare, deoarece niciun operator nu ar construi astăzi o rețea exclusiv de cupru, metodologia BU LRIC+ calculează costurile actuale ale implementării unei rețele NGA moderne și eficiente.
- (32) O atare rețea NGA eficientă ar consta, total sau parțial, în elemente optice, în funcție de contextul național, și ar trebui să fie capabilă să realizeze obiectivele din Agenda digitală pentru Europa în ceea ce privește lărgimea de bandă, acoperirea și utilizarea.
- (33) Valuarea activelor unei astfel de rețele NGA la costurile actuale reflectă cel mai bine procesul concurențial subiacent și, în special, reproductibilitatea activelor.
- (34) Spre deosebire de active precum echipamentele tehnice și mediile de transmisie (de exemplu, fibre), activele de inginerie civilă (de exemplu, conducte, șanțuri și stâlpi) sunt active cu șanse mici de a fi reproduse. Schimbările tehnologice și nivelul concurenței și al cererii cu amănuntul nu ar trebui să permită operatorilor alternativi să dezvolte o infrastructură paralelă de inginerie civilă, cel puțin în cazurile în care activele infrastructurii de inginerie civilă moștenite pot fi reutilizate pentru implementarea unei rețele NGA.
- (35) În metodologia recomandată de calcul al costurilor, baza de active reglementate (BAR) corespunzătoare activelor de inginerie civilă moștenite este evaluată la costurile actuale, ținând seama de viața economică anterioară a acestor activelor și, prin urmare, de costurile deja recuperate de către operatorul PSP reglementat. Această abordare transmite semnale eficiente de intrare pe piață pentru deciziile „build or buy” și evită riscul suprarăcuperării costurilor pentru infrastructura de inginerie civilă reutilizabilă moștenită. O suprarăcuperare a costurilor nu ar fi justificată pentru a garanta o intrare eficace pe piață și pentru a menține stimulentele pentru investiții, deoarece opțiunea „build” nu este fezabilă din punct de vedere economic pentru această categorie de active.
- (36) Metoda de indexare ar urma să fie aplicată pentru a se calcula costurile actuale aferente BAR, corespunzătoare activelor de inginerie civilă reutilizabile moștenite. Această metodă este preferabilă din motive practice, de fiabilitate și transparență. Aceasta s-ar baza pe evidențele cheltuielilor, pe deprecierea acumulată și pe înstrăinarea activelor, în măsura în care acestea sunt disponibile în conturile statutare și situațiile financiare, precum și în rapoartele financiare ale operatorului PSP supus reglementării, precum și pe un indice de preț, cum ar fi indicele prețurilor cu amănuntul, care este disponibil public.
- (37) Prin urmare, BAR inițială care corespunde activelor de inginerie civilă reutilizabile moștenite va fi stabilită la valoarea contabilă de reglementare, minus amortizarea acumulată la momentul calculării, și indexată printr-un indice de preț corespunzător, cum ar fi indicele prețurilor de vânzare cu amănuntul.
- (38) BAR inițială ar urma să fie apoi blocată și reportată de la o perioadă de reglementare la alta. Blocarea BAR asigură că, odată ce un activ de inginerie civilă nereproductibil reutilizabil moștenit este complet amortizat, nu mai face parte din BAR și, prin urmare, nu mai reprezintă un cost pentru solicitanții de acces, în același mod în care nu mai reprezintă un cost pentru operatorul PSP. O astfel de abordare ar asigura o remunerare corespunzătoare a operatorului PSP și, în același timp, ar oferi în timp certitudinea reglementară atât pentru operatorul PSP, cât și pentru solicitanții de acces.

- (39) Numărul liniilor de cupru active este în scădere din cauza clienților care migrează la cablu, fibră și/sau rețele mobile. Modelizarea unei rețele NGA unice eficiente pentru produsele de acces la rețele pe bază de cupru și NGA neutralizează efectul volumelor inflaționiste care ar rezulta ca urmare a modelării unei rețele pe bază de cupru, în cazul căreia costurile fixe ale rețelelor ar trebui distribuite de-a lungul unui număr tot mai mic de linii de cupru active. Aceasta permite transferarea treptată a volumului de trafic de la rețelele pe bază de cupru către rețelele NGA, pe măsură ce se implementează și se face trecerea la rețelele NGA. Doar volumul de trafic transferat către alte infrastructuri (de exemplu, de cablu, mobile) care nu sunt incluse în modelul costului va duce la o creștere a costurilor unitare.
- (40) În lumina principiului neutralității tehnologice și având în vedere diferitele circumstanțe naționale, ANR-urile au nevoie de un anumit grad de flexibilitate pentru modelizarea unei astfel de rețele NGA, modernă și eficientă. Rețeaua NGA poate deci să se bazeze pe una dintre diversele tehnologii de acces și topologii de rețea aflate la dispoziția operatorilor pentru instalarea unei rețele NGA.
- (41) O rețea FTTH, o rețea FTTC sau o combinație a celor două poate fi considerată o rețea NGA modernă eficientă. În cadrul acestei abordări, costul calculat pentru rețeaua NGA ar trebui să fie ajustat pentru a reflecta diferitele caracteristici ale unei rețele de cupru. Acest lucru necesită estimarea diferenței în termeni de costuri între un produs de acces bazat pe NGA și un produs de acces bazat exclusiv pe cupru, prin ajustarea tehnică relevantă a modelului NGA pentru stabilirea prețului de acces angro pe bază de cupru. La stabilirea vieții economice a activelor dintr-o rețea FTTC modelizată, ANR ar trebui să țină cont de evoluțiile tehnologice preconizate și de dezvoltarea diverselor componente de rețea.
- (42) Atunci când topologia rețelei NGA ce urmează să fie modelizată diferă de rețeaua de cupru într-o măsură în care ajustările de ordin tehnic ale modelului NGA nu mai sunt fezabile, autoritățile naționale de reglementare ar putea obține costul pentru cupru prin modelizarea unei rețele NGA defalcate, în care două rețele paralele (cupru și fibră, fie FTTH, fie FTTC) partajează într-o anumită măsură aceleași rețele de infrastructură de inginerie civilă. În cadrul acestei abordări, efectul volumului inflaționist ar fi neutralizat pentru activele de inginerie civilă, deoarece rețelele de cupru și de fibră modelizate ar partaja activele de inginerie civilă. Costurile unitare ale acestor active, care reprezintă cea mai mare parte a costurilor unei rețele de acces, ar rămâne, prin urmare, stabile.

Implementarea metodologiei de calcul al costurilor

- (43) Este necesară o perioadă de tranziție suficient de îndelungată pentru a se evita perturbarea inutilă și pentru a furniza o abordare reglementară stabilă și transparentă.

Având în vedere faptul că autoritățile naționale de reglementare ar trebui să pună în aplicare metodologia recomandată de calcul al costurilor și faptul că, prin urmare, este necesar ca operatorii să își adapteze planurile de afaceri în consecință, o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2016 este considerată adecvată. ANR-urilor nu li se impune menținerea modelelor de cost pentru calculul prețurilor de acces angro la rețelele de cupru în situații în care nu există reglementări *ex ante* ale prețurilor impuse, de exemplu lipsa cererii pentru astfel de servicii.

- (44) În conformitate cu principiile de transparență și predictibilitate a reglementării, precum și cu necesitatea de a asigura stabilitatea prețurilor, Comisia a definit un interval de tarife în care anticipează că se va încadra tariful de acces mediu lunar (fără taxe) în Uniune pentru închirierea complet degрупată a buclei locale (LLU – *Local Loop Unbundling*) atunci când este aplicată metodologia recomandată de calcul al costurilor.
- (45) Principalul rol al intervalului de tarife este de a orienta ANR-urile la implementarea metodologiei de calcul al costurilor pentru a îndeplini obiectivul general al recomandării în materie de stabilitate și previzibilitate a tarifelor de acces la rețelele de cupru. Atunci când, la data intrării în vigoare a prezentei recomandări, tarifele de acces reglementate pentru LLU la cupru se situează în afara intervalului în anumite state membre, ANR-urile care implementează în aceste state membre metodologia recomandată de calcul al costurilor ar trebui să facă acest lucru cât mai curând posibil. Ar trebui să li se permită să evalueze dacă metodologia recomandată de calcul al costurilor necesită ajustări graduale ale tarifelor până la 31 decembrie 2016, în special în acele state membre în care tarifele de acces nu sunt, în prezent, bazate pe costuri, și care pot necesita deci mai multe ajustări semnificative ale tarifelor. Pentru a evita orice îndoială, prezenta recomandare nu obligă ANR să impună tarifele de acces în interval atunci când ANR aplică metodologia recomandată de calcul al costurilor sau metodologia utilizată în conformitate cu punctul 40.
- (46) Tarifele de acces sunt considerate a fi stabile chiar și atunci când urmează o tendință în termeni nominali. Ele ar trebui să nu varieze însă în mod semnificativ în decursul perioadei de timp relevante, menținându-se previzibile.
- (47) În conformitate cu principiile transparenței și previzibilității reglementare și ținând cont de necesitatea de a asigura stabilitatea prețurilor, metodologiile care sunt aplicate în prezent și care diferă de metodologia recomandată de calcul al costurilor pot, de asemenea, să îndeplinească cerințele prevăzute la punctul 40. Aplicarea acestui principiu la state membre individuale ar trebui să fie evaluată de la caz la caz și justifică o evaluare timpurie prin notificarea Comisiei, OAREC și altor autorități naționale de reglementare înainte de 31 decembrie 2016.

- (48) Pentru ANR-urile cu resurse limitate, o perioadă suplimentară de tranziție după 2016 poate, în mod excepțional, să fie necesară pentru pregătirea modelului recomandat al costurilor. În atare circumstanțe, o autoritate națională de reglementare trebuie să aibă în vedere stabilirea unor prețuri intermediare pe baza unui etalon care ia în considerare doar o medie a ratelor de acces stabilite de către ANR în conformitate cu condițiile din prezenta recomandare. În perioada de tranziție, autoritățile naționale de reglementare în cauză pot solicita sprijinul și îndrumările practice ale OAREC pentru ca să depășească această limitare a resurselor și, în special, costurile de aplicare a metodologiei recomandate de calcul al costurilor.

NEIMPUNEREA UNOR PREȚURI DE ACCES ANGRO REGLEMENTATE ÎN CAZUL REȚELOR NGA

- (49) Datorită incertitudinii care se manifestă în prezent cu privire la furnizarea de servicii ultrarapide de bandă largă, este important, pentru a promova investițiile și inovarea eficiente, în conformitate cu articolul 8 alineatul (5) litera (d) din Directiva 2002/21/CE, să li se permită operatorilor care investesc în rețele NGA un anumit grad de flexibilitate a tarifelor pentru testarea punctelor de preț și practicarea unei tarifări de penetrare adecvate. Acest lucru ar permite operatorilor PSP și solicitanților de acces să partajeze unele dintre riscurile investiționale prin diferențierea prețurilor de acces angro în funcție de nivelul de angajament al solicitanților de acces. Acest lucru ar putea avea ca rezultat scăderea prețurilor pentru contractele pe termen lung cu volume garantate, care ar putea reprezenta preluarea, de către solicitanții de acces, a anumitor riscuri aferente cererii incerte. În plus, este necesar ca prețurile la nivel angro să fie flexibile pentru a permite atât solicitanților de acces, cât și filialei cu amănuntul a PSP să introducă diferențierea prețurilor pe piața angro de bandă largă pentru o satisfacere mai bună a preferințelor consumatorilor și favorizarea penetrării serviciilor ultrarapide de bandă largă.
- (50) În conformitate cu punctele 48-57, pentru a preveni ca o astfel de flexibilitate a prețurilor să determine prețuri excesive pe piețele în care a fost identificată o PSP, ea ar trebui să fie însoțită de garanții suplimentare pentru a proteja concurența. În acest scop, obligațiile de nediscriminare mai stricte, respectiv EI și reproductibilitatea tehnică, ar trebui completate prin garantarea reproductibilității economice a produselor din aval, împreună cu reglementarea prețurilor la produsele de acces angro la rețelele de cupru.
- (51) Pentru a asigura transparența și a facilita monitorizarea evoluției mediului de investiții pentru rețelele NGA de bandă largă, precum și a condițiilor concurențiale, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să solicite operatorilor să furnizeze periodic ANR informații actualizate, inclusiv planuri de investiții și de instalare a NGA. Rezultatele oricăror astfel de exerciții de monitorizare vor servi, de asemenea, ca un punct de plecare pentru procesul de monitorizare efectuat de către OAREC și rețeaua specializată de experți a Comisiei, potrivit considerentului 69.
- (52) Având în vedere avantajele flexibilității prețurilor în aceste condiții, în conformitate cu abordarea recomandată, tarifele la accesul angro pentru inputuri angro NGA pasive, nonfizice sau virtuale care oferă funcționalități echivalente sunt considerate a fi suficient de limitate (adică problemele de concurență legate de prețuri sunt considerate a fi rezolvate în mod eficace) în cazul în care: (i) există o presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul, care rezultă în urma concurenței pe infrastructură, sau o ancoră de preț care decurge din tarifele de acces angro la rețeaua de cupru calculate în funcție de costuri; și (ii) testul de reproductibilitate economică *ex ante* este în desfășurare în cazurile în care reglementarea tarifelor de acces angro nu ar trebui impusă; și (iii) există o obligația de a se furniza servicii de acces angro pe baza EI. Cu alte cuvinte, în cazul în care se aplică EI și ANR-urile consideră că garanțiile concurențiale menționate anterior sunt în vigoare, ele nu trebuie să impună un tarif de acces reglementat pentru respectivele inputuri angro NGA.
- (53) Pentru inputurile angro NGA active, există garanții concurențiale suficiente atunci când solicitanții de acces se pot baza pe produse din amonte pe piața accesului la infrastructura de rețea (de exemplu, accesul necondiționat sau virtual necondiționat), care sunt furnizate pe baza EI, cu condiția ca adoptarea efectivă a acestor produse din amonte sau prezența unor infrastructuri alternative să creeze o presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul, astfel încât să nu fie necesare garanții suplimentare la nivelul angro.
- (54) O atare presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul nu ar fi suficient de puternică pentru a se concluziona că piața angro relevantă este realmente concurențială și, prin urmare, că niciun operator nu deține o putere semnificativă pe piață. Această presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul ar trebui totuși să împiedice operatorul care deține o putere semnificativă pe piață la nivelul angro să impună prețuri cu amănuntul excesive.
- (55) Neimpunerea sau eliminarea tarifelor reglementate de acces angro la rețelele NGA în temeiul punctelor 48 și 49 nu aduce atingere măsurilor luate pentru abordarea marjelor insuficiente identificate în cadrul testului de reproductibilitate economică *ex ante*, după cum se prevede în prezenta recomandare, în scopul menținerii concurenței în situațiile în care reglementarea tarifelor de acces angro nu ar trebui impusă operatorului PSP.

- (56) Dacă produsul furnizat de operatorul PSP pe rețeaua de acces moștenită nu mai este în măsură să exercite o presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul asupra produsului NGA (de exemplu, în cazul dezactivării rețelei de cupru), acesta ar putea fi, în principiu, înlocuit de un produs bazat pe NGA, adaptat să aibă aceeași caracteristici de produs. Cu toate acestea, nu se anticipează necesitatea unei ancore bazate pe NGA în viitorul apropiat și nici înainte de 2020.
- (57) Procesul de implementare a EI ar trebui instituit de către ANR după consultarea operatorului PSP și a părților interesate. O foaie de parcurs detaliată, în care să se stabilească punctele esențiale necesare pentru implementarea completă a EI pentru produsele de acces relevante, ar trebui să facă parte din măsura adoptată.
- (58) Beneficiul unui angajament ferm în sensul aplicării la timp a măsurilor antidiscriminare ar trebui să ofere suficiente garanții pentru a permite flexibilitatea tarifară înainte de aplicarea integrală a foii de parcurs și poate avea un efect pozitiv imediat asupra stimulării investițiilor. Pe de altă parte, ANR-urile au nevoie de o marjă de manevră în privința calendarului de implementare a flexibilității tarifară pentru a proteja concurența și, în special, pentru a evita riscul de perturbare a acordurilor de acces existente.
- (59) Nerespectarea de către operatorul PSP reglementat a angajamentelor din foaia de parcurs ar trebui să conducă la consecințe care să aibă un efect disuasiv. În special, nerespectarea unuia sau a mai multor puncte din foaia de parcurs ar trebui să conducă la o înfirmare a ipotezei că EI a fost impusă, astfel cum se prevede la punctul 51 din prezenta recomandare. Ca urmare, condițiile de nediscriminare pentru neimpunerea sau menținerea tarifelor de acces angro reglementate în cazul rețelelor NGA nu mai sunt îndeplinite și ar trebui să determine reimpunerea tarifelor de acces angro reglementate sau utilizarea de către ANR a competenței sale de a impune sancțiuni în conformitate cu cadrul de reglementare.
- (60) Posibilitatea de a se impune tarife de acces angro reglementate în urma nerespectării obligației de nediscriminare, astfel cum prevede la punctul 54, fără necesitatea ca agențiile naționale de reglementare să efectueze o nouă analiză a pieței, ar trebui să facă parte din măsura notificată inițial, iar datele de piață pe care autoritatea națională de reglementare și-a bazat analiza inițială de piață nu ar trebui să se fi schimbat în mod semnificativ. Absența cerinței de a efectua o nouă analiză a pieței nu aduce atingere necesității de notificare a oricăror modificări ale măsurilor corective în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 7.
- (61) Pentru a stabili dacă solicitanții de acces alternativi pot reproduce din punct de vedere economic o ofertă din aval furnizată de operatorul PSP cu inputul angro reglementat disponibil, în cazurile în care reglementarea tarifelor de acces angro nu ar trebui impusă, o autoritate națională de reglementare trebuie să efectueze un test de reproductibilitate economică.
- (62) Date fiind incertitudinile ce înconjoară cererea actuală de servicii cu amănuntul bazate pe NGA, operatorii PSP ale căror inputuri angro NGA nu sunt supuse tarifelor de acces reglementate pot utiliza strategii tarifară de penetrare a pieței pentru a deservi cererea cu amănuntul pentru astfel de servicii cu amănuntul bazate pe NGA. Scopul testului de reproductibilitate economică este de a asigura – în combinație cu celelalte garanții concurențiale introduse, cum ar fi EI, testul de reproductibilitate tehnică și o presiune demonstrabilă la nivelul prețurilor cu amănuntul care rezultă dintr-o ancoră la rețeaua de cupru sau infrastructuri alternative – că operatorii PSP nu abuzează de această flexibilitate tarifară pentru a exclude (potențialii) concurenți de pe piață. Orientările prevăzute în anexa II sunt limitate la aplicarea punctului 56.
- (63) Un astfel de test nu va aduce atingere testelor *ex post* de reducere a marjelor, aplicate în temeiul dreptului concurenței de către Comisie și/sau autoritățile naționale competente. În plus, autoritățile naționale de reglementare pot, de asemenea, să aplice *ex ante* un test de comprimare a marjei la inputurile angro reglementate, pentru a se asigura că tariful accesului angro la produsele de acces pe bază de cupru nu stânjenește concurența la nivelul pieței cu amănuntul sau pentru a se asigura un spațiu economic adecvat între diferitele inputuri ale accesului la rețele pe bază de cupru. Cu toate acestea, strategiile tarifară de penetrare pe piață nu ar trebui să fie luate în considerare pentru inputurile bazate pe rețelele tradiționale de cupru, dat fiind gradul de maturitate a pieței și orientarea înspre costuri general aplicabilă inputurilor angro pe bază de cupru.
- (64) ANR-urile trebuie să asigure că marja dintre prețul cu amănuntul al operatorului PSP și prețul inputului angro NGA acoperă costurile incrementale în aval și o proporție rezonabilă a costurilor comune. Atunci când tarifele reglementate de acces angro pentru inputurile angro NGA nu ar trebui impuse operatorului PSP la implementarea garanțiilor suplimentare în conformitate cu prezenta recomandare, lipsa reproductibilității economice poate fi demonstrată arătând că filiala cu amănuntul din aval a operatorului PSP nu ar putea derula operațiuni profitabile pe baza tarifului în amonte aplicat concurenților săi de către filiala în amonte a operatorului PSP [testul „operator la fel de eficient” – *equally efficient operator* (EEO)]. Utilizarea standardului EEO permite ANR să sprijine investițiile operatorilor PSP în rețelele NGA și oferă stimulente pentru inovare în cazul serviciilor bazate pe NGA.

- (65) Dacă se aplică circumstanțe de piață specifice, precum interferențe negative manifestate în trecut la intrarea pe piață sau la extindere, ANR-urile pot face ajustări de scară ale costurilor operatorului cu o putere semnificativă pe piață, pentru a garanta că reproductibilitatea economică este o posibilitate realistă. În astfel de cazuri, scara eficientă în mod rezonabil, identificată de autoritățile naționale de reglementare, nu ar trebui să depășească o structură de piață cu un număr suficient de operatorilor eligibili, pentru se a garanta o concurență efectivă.
- (66) Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să stabilească și să facă publică în prealabil, în măsura adoptată, în urma unei analize de piață, procedura și parametrii pe care îi vor aplica la testul de reproductibilitate economică *ex ante*. De exemplu, în cazul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că este necesar să se alinieze calendarul testului de reproductibilitate economică cu testul de reproductibilitate tehnică și dacă acesta se realizează înainte de lansare, ANR poate să realizeze testul înainte de lansarea unei noi oferte cu amănuntul de către operatorul PSP. ANR nu trebuie să realizeze testul pentru fiecare ofertă nouă cu amănuntul, ci doar în legătură cu produsele emblematice ce urmează a fi identificate de ANR. O ANR poate să realizeze testul din proprie inițiativă, de exemplu în etapele inițiale ale implementării unei măsuri care să permită flexibilitatea prețurilor pe rețelele NGA, în special în cazul în care prețurile de acces angro reglementate au fost impuse în trecut, sau ca reacție la schimbări ale structurii pieței, de exemplu, în urma progreselor tehnologice.
- (67) Testul de reproductibilitate economică stabilit de către ANR în avans ar trebui să fie suficient de detaliat și ar trebui să includă cel puțin un set de parametri relevanți pentru a asigura previzibilitatea și transparența necesară pentru operatori. ANR-urile ar trebui să aplice un model LRIC+, ținând în același timp seama de costurile din aval auditate ale operatorului PSP, și ar trebui să evalueze marja câștigată dintre cele mai relevante produse cu amănuntul, inclusiv serviciile de bandă largă (produsele emblematice) și inputurile de acces NGA reglementate cel mai des utilizate, sau identificate, în conformitate cu o abordare orientată spre viitor, ca fiind cele mai relevante pentru furnizarea produselor cu amănuntul pentru perioada de analiză a pieței în cauză. Conceperea testului, care se aplică la costurile auditate din aval ale operatorului PSP și doar pentru produsele emblematice, urmărește să asigure că investițiile în NGA și efectul flexibilității tarifare recomandate nu sunt limitate de această garanție. Pentru a exclude subvenționarea încrucișată între diferitele produse ale unei oferte grupate sau ale unui portofoliu, ANR-urile ar trebui să efectueze doar un test cu un singur nivel, adică între serviciile cu amănuntul și cel mai relevant input de acces NGA pentru solicitanții de acces (de exemplu, de acces prin fibră optică la cabinet, degрупarea virtuală). Cu toate acestea, un nou input de acces NGA poate deveni mai important în timp (de exemplu, degрупarea fibrei optice la nivelul cutiei de distribuție a fibrei optice – ODF), astfel încât testul de reproductibilitate economică ar urma să se deruleze în raport cu acest nou input în loc de inputul inițial utilizat cel mai mult. Dacă tabloul concurențial național ilustrează o diferență între zonele geografice în ceea ce privește inputul de acces NGA utilizat (de exemplu, în zonele rurale și în zonele dens populate), ANR-urile ar trebui să modifice testul în funcție de inputurile specifice identificate ca fiind cele mai relevante.
- (68) Este posibil ca ANR-urile să nu fie în măsură să identifice constrângerile concurențiale menționate anterior la nivelul întregii piețe definite. În cazul în care ANR nu poate concluziona că diferitele condiții concurențiale sunt stabile în timp și sunt de așa natură încât ar putea justifica definirea piețelor subnaționale, ANR-urile ar trebui să aibă totuși în vedere posibilitatea de a răspunde acestor condiții de concurență diferite prin aplicarea de măsuri corective diferențiate, și anume prin eliminarea reglementării prețurilor angro numai în acele domenii în care pot fi instituite garanții concurențiale. În cazul în care o autoritate națională de reglementare consideră că condițiile concurențiale și reglementare sunt de așa natură încât operatorul PSP este supus unei presiuni suficient de mari la stabilirea tarifelor, ANR poate să se abțină, în aplicarea cadrului de reglementare, de la impunerea reglementării tarifare. Implementarea separării funcționale sau voluntare în conformitate cu articolul 13a sau, respectiv, cu articolul 13b din Directiva 2002/19/CE (directiva privind accesul) ar trebui să fie în mod corespunzător luată în seamă pentru a se evalua adecvarea neimpunerii de reglementări ale prețurilor în cazul rețelelor de generație nouă.
- (69) OAREC și Comisia sunt de acord că punerea în aplicare a acestei recomandări va fi urmărită îndeaproape în cadrul unei rețele specifice de experți create între Comisie și OAREC pentru a monitoriza efectele concrete ale recomandării, în special impactul asupra investițiilor, concurenței și prețurilor cu amănuntul, și pentru a furniza, după caz, orientări suplimentare autorităților naționale de reglementare. Acest lucru ar trebui să contribuie la remedierea oricăror consecințe nedorite, în timp util și prin cooperare. Această rețea specializată de experți va beneficia de informațiile actualizate furnizate de ANR cu privire la investițiile operatorilor și planurile de implementare a NGA, după cum se prevede la punctul 55,

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE

1. Scopul prezentei recomandări este de a îmbunătăți condițiile de reglementare necesare pentru promovarea unei concurențe eficiente, de a consolida piața unică a rețelor și serviciilor de comunicații electronice și de a încuraja investițiile în rețelele de acces de generație nouă (NGA). Ea contribuie, într-o manieră neutră din punct de vedere tehnologic, la obiectivele generale ale strategiei Europa 2020 privind creșterea economică și ocuparea forței de muncă, la stimularea inovării și, în cele din urmă, la îmbunătățirea serviciilor digitale de care beneficiază utilizatorii finali în Uniune, precum și la extinderea

incluziunii digitale. Recomandarea vizează în egală măsură creșterea certitudinii juridice și a previzibilității reglementare, având în vedere perspectivele pe termen lung pentru investițiile în rețelele NGA.

2. Dacă în decursul procedurilor de analiză a pieței efectuate în conformitate cu articolul 15 și cu articolul 16 alineatul (4) din Directiva 2002/21/CE, autoritățile naționale de reglementare (ANR-urile) stabilesc că o piață menționată la punctul 5 de mai jos nu este efectiv competitivă și identifică întreprinderile care, în mod individual sau în comun, au o putere semnificativă de piață (PSP) (operator sau operatori PSP), statele membre aplică, dacă este cazul, obligații de nediscriminare în ceea ce privește interconectarea și/sau accesul, în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE, și controlul tarifelor și obligațiile de contabilizare a costurilor, în special la tariful în funcție de costuri, în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2002/19/CE.
3. Prezenta recomandare privește aplicarea acestor obligații și stabilește o abordare comună pentru promovarea implementării coerente și eficace a acestora în ceea ce privește rețelele moștenite și rețelele NGA, atunci când acestea permit furnizarea de servicii de bandă largă.
4. Prezenta recomandare furnizează orientări suplimentare cu privire la principiile reglementare instituite de Recomandarea 2010/572/UE, în special condițiile în care reglementarea tarifelor pentru accesul angro este sau nu oportună.
5. Principiile stabilite în prezenta recomandare se aplică pieței accesului angro la infrastructura de rețea (piața 4) și pieței accesului angro de bandă largă (piața 5) menționate în Recomandarea 2007/879/CE sau oricăror piețe care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, identificate de autoritățile naționale de reglementare în cadrul unei analize de piață care le poate înlocui și acoperă aceleași niveluri de rețea. Aceasta include, printre altele, (i) accesul la infrastructura de inginerie civilă; (ii) accesul nerestricționat la buclele de cupru și fibră optică; (iii) accesul nerestricționat la subbucla de cupru; (iv) accesul nonfizic sau virtual la rețea; și (v) accesul angro la serviciile de bandă largă (servicii de tip bitstream) pe rețelele de cupru și de fibră optică (cuprinzând, printre altele, ADSL, ADSL2+, VDSL și Ethernet).

DEFINIȚII

6. În sensul prezentei recomandări, se aplică definițiile din Directiva 2002/19/CE, din Directiva 2002/21/CE și din Recomandarea 2010/572/UE. De asemenea, se aplică următoarele definiții:
 - (a) „abordare ascendentă a modelizării” înseamnă o abordare care dezvoltă un model al costurilor pornind de la cererea preconizată în termeni de abonați și trafic. Apoi, abordarea modelează rețeaua eficientă necesară pentru satisfacerea cererii previzibile și evaluează costurile aferente folosind un model teoretic de inginerie de rețea în scopul calculării costului pe baza unei rețele eficiente, utilizând cele mai recente tehnologii utilizate în rețelele la scară largă;
 - (b) „costuri comune” înseamnă costurile partajate pentru produse sau servicii produse în comun, care nu pot fi atribuite unui singur produs sau serviciu;
 - (c) „ancoră la cupru” este un produs de acces angro la rețeaua de cupru orientat înspre costuri, care impune presiuni asupra tarifelor pentru NGA în așa fel încât serviciile NGA vor fi tarificate în conformitate cu disponibilitatea consumatorilor de a plăti pentru noile capacități și funcționalități pe care un produs cu amănuntul pe bază de NGA le poate oferi în comparație cu un produs cu amănuntul pe bază de cupru;
 - (d) „costuri actuale” înseamnă costurile care rezultă din evaluarea unui activ la prețul de înlocuire, respectiv costul de înlocuire a activului fie cu același activ, fie cu un alt activ având caracteristici de performanță similare, ținând seama de uzură și de ajustările pentru eficiență;
 - (e) „metode de amortizare” înseamnă metodele de repartizare a valorii unui activ de-a lungul duratei de viață a activului, influențând astfel profilul câștigurilor admisibile ale proprietarului activelor într-o perioadă dată;
 - (f) „costuri în aval” înseamnă costurile activităților cu amănuntul, inclusiv marketingul, atragerea clienților, facturarea și alte costuri de rețea, suportate în plus față de costurile de rețea deja incluse în serviciile de acces angro;
 - (g) „echivalența inputurilor (EI)” înseamnă furnizarea de servicii și informații către solicitanții de acces interni și terți, în termeni și condiții identice, inclusiv în ceea ce privește prețul și calitatea nivelurilor de servicii, în același interval de timp și utilizând aceleași sisteme și procese, precum și cu același grad de fiabilitate și de performanță. EI definită în prezenta recomandare se poate aplica produselor de acces și serviciilor asociate și auxiliare necesare pentru furnizarea „inputurilor angro” către solicitanții de acces interni și terți;
 - (h) „echivalența outputurilor (EO)” înseamnă furnizarea către solicitanții de acces a unor inputuri angro comparabile, în termeni de funcționalitate și de preț, cu cele pe care operatorul PSP le furnizează pe plan intern pentru propriile întreprinderi din aval, chiar în condițiile utilizării unor sisteme și procese diferite;

- (i) „costuri incrementale” înseamnă costurile direct legate de generarea unui plus de afaceri, și anume costurile suplimentare aferente furnizării unui serviciu față de situația în care serviciul nu a fost furnizat, în ipoteza că toate celelalte activități de producție rămân neschimbate;
- (j) „indicatori-cheie de performanță (KPI – *Key Performance Indicators*)” înseamnă indicatorii care măsoară nivelul de performanță al furnizării serviciilor relevante angro;
- (k) „costurile incrementale pe termen lung (LRIC)” înseamnă costurile suplimentare corespunzătoare unui orizont de timp în care toți factorii de producție, inclusiv bunurile de capital, variază ca răspuns la modificările cererii, datorate modificării volumului sau structurii de producție. Prin urmare, toate investițiile sunt considerate costuri variabile;
- (l) „majorare” înseamnă suplimentarea costului incremental al unui serviciu specific, care să permită alocarea și recuperarea costurilor comune prin alocarea către toate serviciile pentru care aceste costuri comune sunt relevante;
- (m) „ofertă nouă cu amănuntul” înseamnă orice ofertă cu amănuntul pentru servicii, inclusiv pentru servicii grupate, făcută de operatorii PSP pe baza inputurilor angro deja existente sau noi, reglementate;
- (n) „nivel angro pe bază de NGA” înseamnă nivelul de rețea la care se acordă acces solicitanților de acces într-o rețea bazată pe NGA și la care pot fi furnizate mai multe inputuri angro. Produsele din categoria accesului angro disponibile în această rețea pot fi inputuri active (precum *bitstream over fibre*), inputuri pasive (precum degрупarea fibrei optice la nivelul cutiei de distribuție a fibrei optice – ODF, în cabinet sau la punctul de concentrare) și inputuri virtuale angro care oferă funcționalități similare celor ale inputurilor pasive;
- (o) „active de inginerie civilă nereutilizabile” înseamnă activele de construcții civile moștenite care sunt utilizate pentru rețeaua de cupru, dar nu pot fi reutilizate pentru instalarea unei rețele NGA;
- (p) „valoare contabilă reglementată” reprezintă valoarea unui activ, astfel cum este înregistrată în situația financiară a unei întreprinderi care ține cont de utilizarea efectivă și de durata de viață a activelor, care este, de obicei, mai mare decât cea înregistrată în conturile statutare și reflectă mai degrabă durata de viață tehnică;
- (q) „baza de active reglementate (BAR)” înseamnă valoarea totală în termeni de capital a activelor folosite pentru a calcula costurile serviciilor reglementate;
- (r) „active de inginerie civilă reutilizabile” înseamnă activele de construcții civile moștenite care sunt utilizate pentru rețeaua de cupru și pot fi reutilizate pentru instalarea unei rețele NGA;
- (s) „acordurile privind nivelul serviciilor (SLA)” înseamnă acorduri comerciale în temeiul cărora operatorul PSP este obligat să acorde accesul la servicii angro cu un anumit nivel de calitate;
- (t) „garanții privind nivelul serviciilor (SLG)” sunt parte integrantă a acordurilor privind nivelul serviciilor și specifică nivelul despăgubirilor pe care trebuie să le plătească operatorul PSP când oferă servicii angro având o calitate inferioară celei specificate în SLA;
- (u) „input angro” înseamnă un produs de acces necesar pentru ca solicitanții de acces să furnizeze utilizatorilor finali un serviciu de bandă largă pe o piață cu amănuntul, format dintr-un produs activ, dintr-un produs pasiv sau dintr-un produs de acces virtual care oferă funcționalități echivalente unui produs de acces pasiv. Inputurile angro pot fi furnizate intermediul infrastructurilor rețelei de cupru moștenite sau al infrastructurilor bazate pe NGA.

APLICAREA UNEI OBLIGAȚII DE NEDISCRIMINARE

Asigurarea accesului egal

7. Nediscriminarea efectivă se poate realiza cel mai sigur prin aplicarea principiului „echivalenței inputurilor” (EI), care garantează condiții de concurență echitabile între întreprinderile din aval ale operatorului PSP, de exemplu, între filiala sa cu amănuntul și solicitanții de acces terți, promovând concurența. În cazul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că impunerea operatorilor PSP a unei obligații de nediscriminare în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE este corespunzătoare, proporțională și justificată în temeiul articolului 16 alineatul (4) din Directiva 2002/21/CE și al articolului 8 alineatul (4) din Directiva 2002/19/CE, ele ar trebui să examineze dacă ar fi proporțional să se solicite operatorilor PSP să furnizeze inputuri angro relevante pe o bază EI. În acest scop, ANR-urile trebuie să ia în considerare, printre altele, dacă costurile de conformitate, datorate de exemplu reproiectării sistemelor existente, sunt mai mici decât beneficiile concurențiale preconizate. În acest scop, autoritatea națională de reglementare trebuie să ia în considerare la evaluarea proporționalității, printre altele, următoarele aspecte: (i) costurile incrementale ale respectării EI sunt probabil reduse atunci când se proiectează sisteme noi; (ii) neimpunerea potențial legată a tarifelor de acces angro reglementate în cazul rețelelor NGA, astfel cum se recomandă la punctele 48 și 49; (iii) efectul potențial pozitiv al aplicării EI asupra inovării și concurenței; (iv) orice angajament voluntar al operatorului PSP de a furniza inputuri angro solicitanților de acces pe o bază EI, atâta vreme cât o atare ofertă voluntară îndeplinește condițiile stabilite în prezenta recomandare; și (v) numărul și dimensiunea operatorului sau operatorilor PSP.

8. Dacă EI sunt proporționale, ar trebui să fie aplicate la nivelul sau nivelurile cele mai adecvate ale lanțului valoric asupra inputurilor angro pe care operatorul PSP le furnizează întreprinderilor sale din aval, de exemplu filialei sale cu amănuntul, cu excepția cazului în care se poate demonstra autorității naționale de reglementare, care a solicitat în prealabil punctele de vedere ale solicitanților de acces terți, că nu există o cerere rezonabilă pentru inputul angro respectiv.
9. Dacă EI nu sunt proporționale, ANR-urile ar trebui să asigure că operatorul PSP furnizează inputurile angro solicitanților de acces pe baza echivalenței outputurilor (EO).
10. ANR-urile trebuie să se asigure că, atunci când se impune obligația de nediscriminare, solicitanții de acces pot utiliza sistemele și procesele relevante cu același grad de fiabilitate și de performanță ca propriile filiale cu amănuntul din aval ale operatorilor PSP.

Asigurarea reproductibilității tehnice a ofertelor noi cu amănuntul ale operatorului cu o putere semnificativă pe piață

11. ANR-urile trebuie să solicite operatorilor PSP supuși obligației de nediscriminare să ofere solicitanților de acces inputuri angro reglementate care să permită acestora să reproducă în mod eficient, din punct de vedere tehnic, ofertele noi cu amănuntul ale filialei cu amănuntul din aval a operatorului PSP, în special în cazul în care EI nu este pe deplin aplicată.
12. În acest scop și pentru a garanta condiții de concurență echitabile între filiala cu amănuntul din aval a operatorului PSP și solicitanții de acces terți, ANR-urile trebuie să asigure că solicitanții de acces interni și terți au acces la aceleași informații tehnice și comerciale despre inputurile angro reglementate relevante, fără a aduce atingere normelor aplicabile privind confidențialitatea în afaceri. Informațiile relevante includ informații privind noi inputuri angro reglementate sau privind modificările aduse unor inputuri angro reglementate existente, care urmează să fie furnizate în conformitate cu termenele stabilite de la caz la caz.
13. La evaluarea reproductibilității tehnice a ofertelor noi cu amănuntul ale operatorului cu o putere semnificativă pe piață, ANR trebuie să ia în considerare (i) dacă inputurile angro corespondente pentru comanda, livrarea și reparațiile necesare pentru ca un operator eficient să-și dezvolte sau adapteze propriile sisteme și procese pentru a oferi noi servicii cu amănuntul competitive sunt puse la dispoziție într-un termen rezonabil înainte ca operatorul PSP sau filiala sa cu amănuntul din aval să-și lanseze propria ofertă omoloagă de servicii cu amănuntul, luând în

considerare factorii enunțați în anexa I; și (ii) existența unor acorduri omoloage în materie de SLA și KPI.

14. Testul de reproductibilitate tehnică necesar poate fi efectuat fie de către operatorul PSP, fie de către autoritatea națională de reglementare.
15. În cazul în care operatorul PSP efectuează testul de reproductibilitate tehnică, ANR-urile trebuie să solicite operatorului PSP să-i furnizeze rezultatele testului, inclusiv toate informațiile necesare pentru a demonstra că reproductibilitate tehnică este asigurată pe deplin, într-un termen care să permită ANR să valideze rezultatele testului și solicitanților de acces să reproducă oferta cu amănuntul relevantă în conformitate cu parametrii specificați în anexa I.
16. Alternativ, dacă ANR efectuează testul de reproductibilitate tehnică, aceasta trebuie să solicite operatorului PSP să îi notifice detaliile noilor oferte cu amănuntul care consumă un input angro reglementat relevant, împreună cu toate informațiile necesare pentru ca ANR să evalueze reproductibilitatea, într-un termen rezonabil înainte de lansarea unor astfel de oferte cu amănuntul. Acest termen trebuie să permită ANR să efectueze un test de reproductibilitate tehnică și solicitanților de acces să reproducă oferta cu amănuntul relevantă în conformitate cu parametrii specificați în anexa I.
17. În cazul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că reproductibilitatea tehnică a noii oferte nu este asigurată, ele trebuie să solicite operatorului PSP să modifice inputul sau inputurile angro reglementate relevante într-un mod care să asigure reproductibilitatea tehnică.
18. În cazul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că o ofertă cu amănuntul care nu este tehnic reproductibilă ar afecta semnificativ concurența, ele trebuie să solicite, în conformitate cu articolul 10 din Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, operatorului PSP să oprească sau să amâne furnizarea ofertei cu amănuntul relevante, în așteptarea conformării cu cerința de reproductibilitate tehnică.

MONITORIZAREA CONFORMITĂȚII OBLIGAȚIILOR ÎN MATERIE DE NEDISCRIMINARE

Indicatori-cheie de performanță

19. Atunci când impun o obligație de nediscriminare în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE, ANR-urile trebuie

⁽¹⁾ Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice (JO L 108, 24.4.2002, p. 21).

să impună operatorului PSP utilizarea KPI pentru a monitoriza eficient respectarea obligației de nediscriminare.

20. Indicatorii-cheie de performanță ar trebui să măsoare performanța, cel puțin în ceea ce privește următoarele elemente esențiale pentru furnizarea de servicii angro reglementate:

(a) procesul de comandă;

(b) prestarea de servicii;

(c) calitatea serviciilor, inclusiv defectiunile;

(d) timpul de reparare a defectiunilor; și

(e) migrarea între diferitele inputuri angro reglementate (excluzând migrările în masă excepționale).

21. ANR-urile trebuie să impună KPI pentru fiecare dintre elementele esențiale menționate anterior la furnizarea de servicii angro reglementate. KPI ar trebui să permită comparația între serviciile furnizate intern filialei cu amănuntul din aval a operatorului PSP și cele furnizate extern solicitanților de acces terți.

22. Detaliile specifice privind KPI impuși de către ANR în temeiul punctului 21 ar putea fi convenite între operatorul PSP și solicitanții de acces terți și ar trebui să fie actualizate periodic în funcție de necesități.

23. La impunerea KPI, autoritatea națională de reglementare ar trebui să țină seama de evaluările performanței deja existente, chiar și atunci când sunt utilizate numai în scopuri interne ale operatorului PSP.

24. Pentru a asigura depistarea timpurie a comportamentului potențial discriminatoriu și transparența în ceea ce privește furnizarea de servicii angro reglementate, ANR-urile trebuie să se asigure că KPI sunt publicați cel puțin trimestrial, într-o formă corespunzătoare, fie pe site-ul internet al ANR, fie pe site-ul internet al unui terț independent desemnat de autoritatea națională de reglementare.

25. ANR-urile trebuie să asigure că indicatorii-cheie de performanță sunt auditați periodic de autoritățile naționale de reglementare sau, în mod alternativ, de un auditor independent.

26. În cazul în care rezultatele KPI indică faptul că operatorul PSP s-ar afla în poziția de a nu respecta obligația de nediscriminare, autoritatea națională de reglementare trebuie să intervină prin examinarea mai atentă a problemei și, dacă este necesar, să asigure respectarea normelor. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să facă publice, de

exemplu, pe site-urile lor internet, decizia lor de a remedia cazurile de nerespectarea a acestor obligații.

Acordurile privind nivelul serviciilor (SLA) și garanții privind nivelul serviciilor (SLG)

27. ANR-urile trebuie să solicite operatorului PSP să implementeze SLA în paralel cu KPI corespunzători.

28. ANR-urile trebuie să solicite operatorului PSP furnizarea unor SLG corespunzătoare în cazul încălcării unor SLA.

29. ANR-urile trebuie să se asigure că plățile aferente SLG sunt, în principiu, efectuate între operatori fără întârzieri nejustificate și prin intermediul unui proces de plată și facturare prestabilit. Nivelul unor astfel de sancțiuni trebuie să fie suficient de disuasiv pentru a se asigura că operatorul PSP își respectă obligațiile de furnizare.

METODA DE CALCUL AL COSTURILOR

Metodologia recomandată de calcul al costurilor

30. În scopul stabilirii tarifelor de acces angro la rețeaua de cupru și la rețeaua NGA, în situațiile în care orientarea înspre costuri este impusă ca o măsură corectivă, dacă acest lucru este adecvat, proporțional și justificat în temeiul articolului 16 alineatul (4) din Directiva 2002/21/CE și al articolului 8 alineatul (4) din Directiva 2002/19/CE, ANR-urile trebuie să adopte o metodologie de calcul al costurilor incrementale ascendente (*bottom-up*) pe termen lung plus (BU LRIC+) care include o abordare ascendentă a modelării prin utilizarea LRIC ca model de cost și adaugă o majorare pentru recuperarea costurilor comune.

31. ANR-urile trebuie să adopte o metodologie de calcul al costurilor BU LRIC+ care să estimeze costurile actuale suportate de un operator eficient ipotetic pentru a construi o rețea modernă eficientă, care este o rețea NGA. Acest lucru se face fără a aduce atingere faptului că o rețea NGA de pe piața geografică relevantă este supusă unei obligații de tarificare reglementată a accesului angro, aspect tratat la punctul 36 din Recomandarea 2010/572/UE și la punctele 48 și 49 din prezenta recomandare.

32. La modelizarea unei rețele NGA, ANR-urile trebuie să definească o rețea NGA ipotetică eficientă, în măsură să realizeze obiectivele prevăzute de Agenda digitală pentru Europa în ceea ce privește lărgimea de bandă, acoperirea și de adoptarea, care să constea în întregime sau parțial în elemente optice. La modelizarea unei rețele NGA, ANR-urile trebuie să includă orice active de inginerie civilă existente, care sunt în general capabile să găzduiască și o rețea NGA, precum și activele de inginerie civilă care vor trebui construite pentru a găzdui o rețea NGA. Prin urmare, la crearea modelului BU LRIC+, ANR-urile nu trebuie să plece de la ideea că se va construi o rețea de infrastructură de inginerie civilă complet nouă pentru instalarea unei rețele NGA.

33. ANR-urile ar trebui să valueze toate activele care constituie BAR a rețelei modelizate, pe baza costurilor de înlocuire, cu excepția activelor de inginerie civilă reutilizabile moștenite.
34. ANR-urile ar trebui să valueze activele de inginerie civilă reutilizabile moștenite și BAR aferente acestora pe baza metodei de indexare. În mod specific, ANR-urile trebuie să stabilească BAR pentru acest tip de active la valoarea contabilă reglementată minus amortizarea cumulată la data calculării, indexată cu un indice de preț corespunzător, cum ar fi indicele prețurilor de vânzare cu amănuntul. Autoritățile naționale de reglementare trebuie să examineze evidențele contabile ale operatorului PSP, dacă sunt disponibile, pentru a stabili dacă ele sunt suficient de fiabile ca bază de reconstituire a valorii contabile reglementate. ANR trebuie, printre altele, să efectueze o valoare pe baza unui etalon al bunelor practice în statele membre comparabile. ANR-urile nu trebuie să includă activele de inginerie civilă reutilizabile moștenite care sunt complet amortizate, dar se află încă în circulație.
35. Atunci când aplică metoda de valoare a activelor prevăzută la punctul 34, ANR-urile trebuie să blocheze BAR corespunzătoare activelor de inginerie civilă reutilizabile moștenite și să o raporteze de la o perioadă de reglementare la alta.
36. ANR-urile trebuie să fixeze durata de viață a activelor de inginerie civilă la o durată corespunzătoare perioadei de timp preconizate în care activul este util și la profilul cererii. În mod obișnuit, durata de viață a conductelor nu este mai mică de 40 de ani.
37. În lumina principiului neutralității tehnologice, ANR-urile trebuie să ia în considerare diverse abordări pentru modelizarea unei rețele NGA ipotetice eficiente în funcție de tehnologiile de acces și de topologia rețelei care se potrivesc cel mai bine cu situația la nivel național. Atunci când stabilesc tarifele de acces ale serviciilor bazate în totalitate pe cupru, ANR-urile ar trebui să ajusteze costurile calculate pentru rețeaua NGA modelizată pentru a reflecta diferențele caracteristice ale serviciilor de acces angro care se bazează exclusiv pe cupru. În acest scop, ANR-urile trebuie să estimeze diferența de cost dintre un produs de acces pe bază FTTC/FTTH (de exemplu) și un produs de acces bazat exclusiv pe cupru, prin înlocuirea elementelor optice cu elemente de cupru la prețuri eficiente, după caz, în cadrul modelului NGA. Dacă este cazul, autoritățile naționale de reglementare ar putea obține altfel costul cuprului prin modelizarea unei rețele NGA suprapuse, în care două rețele (cupru și fibră, FTTH sau FTTC) partajează într-o anumită măsură aceeași infrastructură civilă.
- Implementarea metodologiei de calcul al costurilor**
38. ANR-urile trebuie să țină cont de principiul transparenței și previzibilității reglementare și de nevoia de a asigura stabilitatea, fără fluctuații semnificative, atunci când fixează tarifele de acces orientate înspre costuri, atât la elaborarea metodologiei de calcul al costurilor recomandate la punctele 30-37 („metodologia recomandată de calcul al costurilor”), cât și la implementarea sa după finalizare sau la utilizarea unei metodologii în conformitate cu punctul 40.
39. ANR-urile trebuie să se asigure că metodologia de calcul al costurilor recomandată se implementează până la 31 decembrie 2016, cu excepția autorităților naționale de reglementare care îndeplinesc condițiile stabilite la punctul 40.
40. Atunci când impun prețurile de acces orientate înspre costuri, ANR-urile pot continua să aplice și după data de 31 decembrie 2016 metodologia de calcul al costurilor utilizată la data intrării în vigoare a prezentei recomandări, în cazul în care aceasta îndeplinește obiectivele din metodologia recomandată de calcul al costurilor, astfel cum s-a stabilit în considerentele 25-28, și satisface următoarele criterii: (i) dacă nu modelează o rețea NGA, ar trebui să reflecte o tranziție treptată de la o rețea de cupru la o rețea NGA; (ii) ar trebui să aplice o metodă de valoare a activelor care să ia în considerare faptul că anumite infrastructuri civile nu ar urma să fie reproduse în procesul concurențial; (iii) ar trebui să fie însoțită de proiecțiile documentate ale tarifelor de acces la rețele de cupru, din care să reiasă că acestea nu vor fluctua semnificativ și, prin urmare, vor rămâne stabile pe o perioadă lungă de timp și că metodologia alternativă îndeplinește obiectivul de transparență și previzibilitate reglementară, precum și necesitatea de a asigura stabilitatea tarifelor; și (iv) ar trebui să necesite doar modificări minime cu privire la metodologia de calcul al costurilor deja existentă în statul membru respectiv pentru a îndeplini primele trei criterii.
41. Comisia anticipează că, având în vedere prețurile de acces observate în statele membre și ținând seama de potențialul pentru variații ale costurilor limitate și locale, aplicarea elementelor esențiale ale metodologiei de calcul al costurilor recomandate, respectiv bazarea pe o rețea modernă și eficientă, reflectarea necesității de a avea tarife de acces angro la rețeaua de cupru stabile în timp și tratarea corespunzătoare și consecventă a impactului volumelor în descreștere, precum și ale metodologiilor utilizate în temeiul punctului 40, poate să determine prețuri stabile de acces la rețeaua de cupru la nivelul Uniunii și un preț mediu lunar de închiriere pentru accesul complet necondiționat la bucla de cupru în intervalul de preț 8-10 EUR (fără taxe), exprimat în prețurile din 2012 (intervalul de preț).
42. Ca urmare a celor de mai sus, în statele membre în care, în momentul intrării în vigoare a prezentei recomandări, tarifele lunare de închiriere pentru accesul complet necondiționat la bucla locală de cupru se încadrează în intervalul de preț, ajustate în conformitate cu indicele mediu (anual) al prețurilor de vânzare cu amănuntul în Uniune, ANR pot continua să aplice, până la 31 decembrie 2016, metodologia de calcul al costurilor pe care o utilizează la data intrării în vigoare a prezentei recomandări. Acest lucru nu aduce atingere posibilității ca ANR care respectă punctul 40 să continue să aplice această metodă

- dincolo de acest termen. ANR trebuie să țină seama de obiectivele de transparență și previzibilitate reglementară, precum și de necesitatea de a asigura stabilitatea tarifară, fără fluctuații semnificative.
43. Cu excepția cazurilor vizate la punctul 40, în statele membre în care, în momentul intrării în vigoare a prezentei recomandări, tarifele lunare de închiriere pentru accesul complet necondiționat la bucla locală de cupru nu se încadrează în intervalul de preț, ANR ar trebui să calculeze costurile și tarifele de acces pe baza metodologiei de calcul al costurilor recomandate cât mai repede posibil și să notifice proiectul de măsură corespunzător, în conformitate cu procedura de consultare prevăzută la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE în timp util, pentru a se asigura implementarea integrală a metodologiei de calcul al costurilor recomandate până la 31 decembrie 2016, ținând seama de eventuala nevoie de a se introduce progresiv ajustarea prețurilor, în special în state membre în care tarifele de acces nu sunt, în prezent, orientate înspre costuri. Calendarul notificării ar trebui să țină cont de faptul că, în cazul în care diferența dintre rata reglementată aplicată la data intrării în vigoare a prezentei recomandări și rata care rezultă din aplicarea de către ANR a metodologiei de calcul al costurilor recomandate este semnificativă, ANR-urile trebuie să impună tarifele de acces care să asigure progresiv că rata care rezultă din aplicarea de către ANR a metodologiei de calcul al costurilor recomandate este atinsă până la 31 decembrie 2016 cel târziu, ținând seama de impactul pe care ajustările bruște ale prețurilor îl pot exercita asupra concurenței. Pentru a evita orice îndoială, ANR-urile nu sunt obligate să impună tarifele de acces în intervalul de preț atunci când aplică în mod corespunzător metodologia de calcul al costurilor recomandată sau o metodologie utilizată în conformitate cu punctul 40.
44. ANR-urile care intenționează să aplice punctul 40 ar trebui să notifice proiectul de măsuri corespunzător, în conformitate cu procedura de consultare de la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE, cât mai rapid și în timp util pentru revizuirea de către Comisie a respectării cadrului de reglementare, și a prezentei recomandări în special, și pentru a asigura implementarea rapidă.
45. În situații excepționale, atunci când o autoritate națională de reglementare nu este în măsură, în special din cauza resurselor limitate, să finalizeze metodologia recomandată de calcul al costurilor până la 31 decembrie 2016, ea ar trebui să stabilească tarifele de acces provizorii, pe baza unui indicator care reflectă doar media ratelor de acces stabilite de către ANR în țări comparabile (din punct de vedere al inputurilor de cost) și în conformitate cu prezenta recomandare. OAREC, inclusiv grupurile sale de lucru afiliate, în colaborare cu Comisia, ar trebui să asiste autoritățile naționale de reglementare la implementarea metodologiei recomandate de calcul al costurilor cât mai curând posibil, pentru a le ajuta să depășească această limitare a resurselor, în special, costul implementării metodologiei recomandate de calcul al costurilor.
46. Odată ce autoritățile naționale de reglementare au metodologia recomandată de calcul al costurilor, ar trebui să aibă în vedere menținerea acesteia, în conformitate cu articolul 8 alineatul (5) litera (a) din Directiva 2002/21/CE, pentru promovarea previzibilității reglementării prin asigurarea unor tarife de acces stabile timp de cel puțin două perioade de revizuire adecvate, cu condiția ca acestea să mențină în toată perioada obligația de control al prețurilor pe durata acestei perioade.
47. Atunci când implementează metodologia de calcul al costurilor recomandată sau alternativă care este conformă cu punctele 40 și 44, iar ANR menține metodologia în conformitate cu punctul 46, ANR-urile ar trebui să actualizeze doar datele introduse în metodologia de calcul al costurilor atunci când efectuează o nouă revizuire a pieței, în principiu după trei ani. Atunci când fac actualizarea modelului, ANR-urile ar trebui, în principiu, și dacă condițiile de piață au rămas stabile, să ajusteze doar aceste date în conformitate cu evoluția reală a prețurilor individuale de intrare și ar trebui în orice caz să garanteze recuperarea integrală în timp a costurilor generate de furnizarea serviciilor de acces angro reglementate. ANR-urile ar trebui să publice rezultatele actualizate ale metodologiei de calcul al costurilor și prețurilor de acces care rezultă pentru perioada de trei ani relevantă.
- NEIMPUNEREA UNOR PREȚURI DE ACCES ANGRO REGLEMENTATE ÎN CAZUL REȚELELOR NGA**
48. ANR ar trebui să decidă să nu impună sau mențină tarifele reglementate de acces angro la inputurile angro NGA active, cu excepția inputurilor specificate la punctul 49, în temeiul articolului 13 din Directiva 2002/19/CE, atunci când – în aceeași măsură – autoritatea națională de reglementare impune operatorului PSP obligații de nediscriminare privind inputurile angro NGA pasive și active, în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE, care respectă:
- (a) EI, în conformitate cu procedura prevăzută la punctul 51;
- (b) obligațiile referitoare la reproductibilitatea tehnică în condițiile stabilite la punctele 11-18 atunci când EI nu este încă deplin implementată; și
- (c) obligațiile referitoare la testul de reproductibilitate economică, astfel cum se recomandă la punctul 56,
- cu condiția ca adoptarea efectivă a inputurilor pasive în amonte sau a inputurilor angro nonfizice sau virtuale care oferă funcționalități echivalente sau prezența infrastructurilor alternative să creeze o presiune demonstrabilă asupra prețurilor de vânzare cu amănuntul.

49. ANR ar trebui să decidă să nu impună sau mențină tarifele reglementate de acces angro la inputurile angro NGA pasive sau la inputurile angro nonfizice sau virtuale care oferă funcționalități echivalente, în temeiul articolului 13 din Directiva 2002/19/CE, atunci când – în aceeași măsură – autoritatea națională de reglementare impune operatorului PSP obligații de nediscriminare privind inputurile angro NGA pasive sau inputurile angro nonfizice sau virtuale care oferă funcționalități echivalente, în temeiul articolului 10 din Directiva 2002/19/CE, care respectă:
- (a) EI, în conformitate cu procedura prevăzută la punctul 51;
 - (b) obligațiile referitoare la reproductibilitatea tehnică în condițiile stabilite la punctele 11-18 atunci când EI nu este încă deplin implementată; și
 - (c) obligațiile referitoare la testul de reproductibilitate economică, astfel cum se recomandă la punctul 56,
- cu condiția ca:
- (d) ANR să poată demonstra că un produs de acces la rețeaua moștenită, furnizat de operatorul PSP sub rezerva obligației de control al prețurilor orientate înspre costuri în conformitate cu metodologia de calcul al costurilor prevăzută la punctele 30-37 sau 40, reprezintă o ancoră pe cupru și, prin urmare, exercită o presiune demonstrabilă asupra prețurilor de vânzare cu amănuntul; sau
 - (e) ANR să poată demonstra că operatorii care furnizează servicii cu amănuntul prin intermediul cel puțin al unei infrastructuri alternative care nu este controlată de operatorul PSP pot exercita o presiune demonstrabilă asupra prețurilor de vânzare cu amănuntul. În sensul acestei condiții, „control” ar trebui interpretat în conformitate cu principiile dreptului concurenței.
50. În piețele geografice în care condițiile menționate la punctele 48 și 49 sunt îndeplinite numai în anumite zone, ANR-urile ar trebui să diferențieze măsurile corective și să mențină sau impună obligațiile de control al prețurilor în conformitate cu articolul 13 din Directiva 2002/19/CE numai în zonele în care aceste condiții nu sunt îndeplinite. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să implementeze metodologia recomandată de calcul al costurilor, astfel încât rezultatul să nu fie afectat de impunerea de măsuri corective diferențiate într-o anumită piață geografică.
51. Se consideră că o autoritate națională de reglementare impune EI în conformitate cu punctul 48 litera (a) și punctul 49 litera (a) când aceasta include măsura corectivă care a făcut obiectul unei proceduri de consultare prevăzute la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE, în aceeași măsură finală în care decide să nu impună sau mențină prețurile de acces angro reglementate la inputurile angro NGA. Măsura ar trebui să includă detaliile și calendarul de implementare a EI („foaia de parcurs”). Foaia de parcurs ar trebui să includă etape specifice, cu un calendar de implementare a fiecărei etape. Prima etapă ar trebui să includă, cel puțin, obligațiile de a asigura reproductibilitatea tehnică și să prevadă impunerea celor mai relevante KPI, SLA și SLG necesare pentru furnizarea serviciilor-cheie angro reglementate, cât mai curând posibil și nu mai târziu de șase luni de la instituirea obligației EI.
52. ANR-urile nu ar trebui să impună tarifele de acces angro reglementate asupra unui input angro NGA reglementat din cadrul aceleiași piețe, în cazul în care condițiile prevăzute la punctele 48 și 49 sunt îndeplinite, indiferent dacă obligația EI este impusă asupra setului complet de inputuri de pe piața respectivă sau se aplică numai acelor niveluri ale pieței respective pe care ANR le consideră proporționale.
53. Decizia ANR de a nu impune sau menține tarife reglementate de acces angro nu ar trebui să se aplice accesului la infrastructura de inginerie civilă, indiferent dacă face parte din piața produselor relevante sau este impus ca măsură corectivă.
54. Atunci când o autoritate națională de reglementare decide să anuleze tarifele de acces angro reglementate impuse anterior pe baza unei foi de parcurs EI aprobate și operatorul PSP nu reușește să respecte etapele convenite, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să ia în considerare posibilitatea de a reinstitui tarifele de acces angro reglementate în conformitate cu metodologia prevăzută în prezenta recomandare și în conformitate cu principiile prevăzute în Directiva 2002/19/CE sau opțiunea de a face uz de prerogativele sale pentru a impune sancțiuni în conformitate cu cadrul de reglementare.
55. ANR-urile ar trebui să însoțească decizia de a nu impune sau menține tarifele de acces angro reglementate cu măsuri care să monitorizeze evoluția mediului de investiții pentru rețelele de acces de generație nouă de bandă largă și condițiile concurențiale, respectiv solicitând operatorilor să furnizeze periodic ANR informații actualizate privind planurile de investiții și de implementare a NGA, pe care ANR ar trebui, dacă acest lucru este posibil din punct de vedere juridic, să le partajeze cu rețeaua specializată de experți creată între Comisie și OAREC, descrisă în considerentul 69.
56. Se consideră că o autoritate națională de reglementare impune obligațiile de reproductibilitate economică în conformitate cu punctul 48 litera (c) și punctul 49 litera (c) când aceasta include elementele prevăzute la literalele (a), (b) și (c), care au făcut obiectul unei proceduri de consultare prevăzute la articolul 7 din Directiva 2002/21/CE, în cadrul aceleiași măsuri finale prin care

decide să nu impună sau mențină prețurile de acces angro reglementate la inputurile angro NGA:

(a) Detaliile testului de reproductibilitate economică *ex ante* pe care ANR îl va aplica, care trebuie să specifice cel puțin următorii parametrii în conformitate cu orientările prevăzute în anexa II de mai jos:

(i) costurile în aval relevante luate în considerare;

(ii) standardul de costuri relevant;

(iii) inputurile angro reglementate relevante și prețurile de referință relevante;

(iv) produse cu amănuntul relevante; și

(v) perioada de timp relevantă pentru derularea testului.

(b) Procedura pe care ANR o va urmări pentru a efectua un test de reproductibilitate economică *ex ante*, care precizează că ANR poate începe procedura din proprie inițiativă sau la cererea terților, în orice moment, dar nu mai târziu de trei luni de la lansarea produsului cu amănuntul relevant, și poate să o încheie cât de curând posibil și, în orice caz, în termen de patru luni de la începerea procedurii. Procedura ar trebui să clarifice faptul că testul de reproductibilitate economică *ex ante* ce urmează a fi efectuat de autoritățile naționale de reglementare în conformitate cu punctul 48 litera (c) și punctul 49 litera (c) diferă de și nu aduce atingere testelor de comprimare a marjei care pot fi efectuate *ex post* în temeiul dreptului concurenței.

(c) Măsura corectivă pe care o va adopta în cazul în care testul nu este reușit, prin utilizarea unor instrumente de asigurare a respectării prevăzute de cadrul de reglementare pentru a asigura conformitatea, inclusiv, după caz, o cerere adresată operatorului PSP pentru a remedia problema de reproductibilitate economică în conformitate cu orientările ANR și pe baza rezultatelor testului de reproductibilitate economică *ex ante* efectuat. În cazul în care autoritățile naționale de reglementare consideră că o ofertă cu amănuntul care nu este reproductibilă din punct de vedere economic ar prejudicia în mod semnificativ concurența, ele ar trebui să facă uz de prerogativele lor în conformitate cu articolul 10 din Directiva 2002/20/CE ca să solicite operatorului PSP să înceteze sau să amâne furnizarea ofertei cu amănuntul relevante în așteptarea conformării cu cerința privind reproductibilitatea economică.

57. Odată ce măsura a fost adoptată, autoritatea națională de reglementare trebuie să publice pe site-ul său internet foaia de parcurs și detaliile economice ale testului de reproductibilitate economică *ex ante*, ca parte a măsurii finale. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să ia în considerare utilizarea tuturor instrumentelor de aplicare a legii prevăzute de cadrul de reglementare pentru a asigura conformitatea cu toate aspectele măsurilor impuse.

58. Condițiile stabilite la punctele 48-57 nu ar trebui să fie singurele circumstanțe în care ANR-urile pot decide să nu impună tarife de acces reglementate pentru inputurile angro NGA. În funcție de demonstrarea echivalenței efective a accesului și de condițiile de concurență, în special a concurenței efective bazate pe infrastructură, pot exista alte scenarii în care impunerea de tarife de acces angro reglementate nu este justificată în temeiul cadrului de reglementare.

DISPOZIȚII FINALE

59. Prezenta recomandare nu aduce atingere definițiilor pieței, rezultatelor analizelor de piață și obligațiilor de reglementare adoptate de autoritățile naționale de reglementare în conformitate cu articolul 15 alineatul (3) și cu articolul 16 din Directiva 2002/21/CE înainte de data intrării în vigoare a prezentei recomandări.

60. Prezenta recomandare prevede o perioadă de tranziție până la 31 decembrie 2016 pentru implementarea metodologiei de calcul al costurilor recomandate, în temeiul punctelor 30-37. Ca urmare, se consideră că produce efecte treptat și pe o perioadă mai îndelungată. Impactul său asupra investițiilor, concurenței și prețurilor cu amănuntul va fi monitorizat îndeaproape de OAREC și de Comisie, de asemenea pe baza informațiilor furnizate de ANR în temeiul punctului 55. Prezenta recomandare va fi revizuită doar după ce impactul său poate fi pe deplin evaluat, adică după minimum șapte ani de la intrarea sa în vigoare. Comisia poate decide să se revizuiască recomandarea mai devreme de acest termen dacă situația de pe piață justifică acest lucru.

Prezenta recomandare se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 11 septembrie 2013.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Vicepreședinte

ANEXA I

Stabilirea timpului total și a dispozițiilor referitoare la informare

În momentul evaluării duratei rezonabile a timpului total necesar, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să ia în considerare următorii factori:

1. dacă produsul este un produs nou sau o actualizare a unui produs existent;
 2. timpul necesar pentru consultări și stabilirea proceselor angro pentru furnizarea serviciilor respective;
 3. timpul necesar pentru prezentarea unei oferte de referință și semnarea contractelor;
 4. timpul necesar pentru modificarea sau actualizarea sistemelor informatice relevante;
 5. timpul necesar pentru aducerea pe piață a noii oferte cu amănuntul.
-

ANEXA II

Parametrii testului de reproductibilitate economică ex ante

Atunci când obligațiile EI sunt deja implementate sau sunt în curs de implementare în conformitate cu punctul 51 și atunci când reproductibilitatea tehnică este asigurată, testul de reproductibilitate economică *ex ante* menționat la punctul 56 evaluează dacă marja dintre prețul de vânzare cu amănuntul al produselor cu amănuntul respective și prețul inputurilor de acces angro reglementate bazate pe rețelele NGA respective acoperă costurile incrementale în aval și un procent rezonabil de costuri comune. La stabilirea parametrilor testului de reproductibilitate economică *ex ante*, ANR ar trebui să se asigure că operatorul PSP nu este dezavantajat față de solicitanții de acces în ceea ce privește partajarea riscului investițional.

Parametrii menționați la punctul 56 litera (a) sunt:

(i) Costurile în aval relevante

Costurile din aval se estimează pe baza costurilor suportate de întreprinderile din aval ale operatorului PSP (testul EEO). ANR-urile trebuie să folosească costurile din aval auditate ale operatorului PSP, cu condiția ca acestea să fie suficient de dezagregate. În cazul în care intrarea pe piață sau extinderea a fost afectată negativ în trecut (după cum s-a demonstrat în urma constatărilor comportamentale) sau în cazul în care volume extrem de mici de linii și întinderea lor geografică foarte limitată în comparație cu rețeaua NGA a operatorului PSP indică faptul că situația economică obiectivă nu favorizează achiziționarea pe scară largă de către operatorii alternativi, ANR-urile pot face ajustări de scară ale costurilor în aval ale operatorului cu o putere semnificativă pe piață, pentru a garanta că reproductibilitatea economică este o posibilitate realistă. În astfel de cazuri, nivelul rezonabil de eficiență identificat de autoritățile naționale de reglementare nu ar trebui să depășească nivelul unei structuri de piață cu un număr suficient de operatorilor eligibili pentru a garanta o concurență eficientă, ținând cont și de concurența exercitată de alte platforme.

(ii) Standardul de cost pertinent

Costurile incrementale aferente furnizării de servicii relevante în aval reprezintă standardul corespunzător. Pentru a se calcula costul incremental (inclusiv costurile irecuperabile), ar trebui să se utilizeze un model LRIC+ și să se adauge o majorare aferentă costurilor comune legate de activitățile din aval.

(iii) Inputurile angro relevante reglementate și prețurile de referință relevante

ANR-urile trebuie să identifice cele mai relevante inputuri reglementate care sunt utilizate sau urmează să fie utilizate de către solicitanții de acces la nivelul angro bazat pe rețelele NGA care are mari șanse să predomină în orizontul de timp al perioadei actuale de analiză a pieței, având în vedere planurile de implementare ale operatorului PSP, topologiile de rețea alese și adoptarea ofertelor angro.

Aceste inputuri pot fi formate dintr-un input activ, un input pasiv nonfizic sau un input virtual care oferă funcționalități echivalente cu cele ale inputului pasiv.

ANR-urile trebuie să realizeze testul de reproductibilitate economică *ex ante* pentru a evalua marja câștigată între produsul sau produsele cu amănuntul menționate la punctul (iv) de mai jos și inputul reglementat cel mai relevant identificat la nivelul angro al rețelei bazate pe NGA alese.

În plus, când este justificat, în special atunci când un produs cu amănuntul menționat la punctul (iv) este lansat pe baza unui input diferit de cel indicat anterior sau în cazul în care există o cerere semnificativă de acces la un nou nivel angro al rețelei bazate pe NGA, ANR-urile trebuie de asemenea să evalueze marja câștigată între produsele cu amănuntul și noul input angro reglementat bazat pe rețelele NGA.

În cazul în care caracteristicile de rețea ale operatorului PSP și cererea de oferte angro variază foarte mult pe teritoriul unui stat membru, autoritatea națională de reglementare trebuie să evalueze fezabilitatea diferențierii celui mai relevant nivel angro reglementat bazat pe rețelele NGA în fiecare zonă geografică și să adapteze testul în consecință.

Atunci când identifică tariful angro de referință pertinent, ANR-urile trebuie să ia în considerare faptul că operatorul PSP tarifează solicitanților de acces terți inputul angro reglementat relevant. Aceste tarife pentru accesul angro ar trebui să fie echivalente cu tarifele pe care operatorul PSP le impune propriei sale filiale cu amănuntul. În special, pentru a asigura echilibrul corect în circumstanțele naționale între stimularea strategiilor tarifare eficiente și flexibile la nivelul angro, garantându-se totodată o marjă suficientă pentru solicitanții de acces pentru a se menține concurența sustenabilă, ANR-urile trebuie să ia în considerare în mod corespunzător prezența reducerilor acordate în funcție de volum și/sau acordurile de tarifare a accesului pe termen lung încheiate între operatorul PSP și solicitanții de acces.

(iv) Produsele cu amănuntul relevante

ANR-urile trebuie să stabilească cele mai relevante produse cu amănuntul, inclusiv serviciile de bandă largă („produsele emblematice”) furnizate de operatorul PSP pe baza nivelului identificat de acces angro bazat pe NGA. ANR-urile ar trebui să identifice produsele emblematice pe baza observațiilor lor actuale și de perspectivă privind piața, în special ținând seama de relevanța lor pentru concurența actuală și viitoare. Aceasta ar trebui să includă o evaluare a

cotelor de piață cu amănuntul în ceea ce privește volumul și valoarea produselor bazate pe inputurile angro reglementate NGA și, dacă sunt disponibile, cheltuielile de publicitate. Produsele emblematice sunt susceptibile de a fi furnizate în cadrul unei oferte grupate. ANR-urile trebuie să evalueze variațiile inovatoare conținute în aceste oferte, dacă există posibilitatea ca ele să înlocuiască produsul emblematic. În plus, ANR-urile trebuie să analizeze dacă un anumit produs cu amănuntul, care poate să nu se numere printre cele mai relevante produse cu amănuntul ale operatorului PSP, este deosebit de atractiv pentru operatorii alternativi care se pot axa pe o anumită nișă sau pe produse cu amănuntul de calitate inferioară. ANR-urile pot decide să includă un astfel de produs între produsele emblematice.

(v) Perioada de timp relevantă

ANR-urile ar trebui să evalueze rentabilitatea produselor emblematice pe baza unei analize dinamice pe mai multe perioade, cum ar fi abordarea bazată pe fluxul de numerar actualizat (FNA). ANR-urile ar trebui să identifice o perioadă de referință corespunzătoare în decursul căreia să evalueze dacă marja dintre prețul cu amănuntul al produsului emblematic și prețul inputului de acces angro bazat pe GNA permite recuperarea costurilor din aval (inclusiv a unui procent rezonabil al costurilor comune) calculate pe baza punctelor (i) și (ii) de mai sus.

Perioada relevantă pentru acest test de reproductibilitate economică *ex ante* ar trebui stabilită în funcție de durata de viață estimată a clientului. Aceasta ar reprezenta perioada în care clientul contribuie la recuperarea (a) costurilor din aval care sunt anualizate conform unei metode de amortizare adecvată activului respectiv și viața economică a activelor corespondente necesare operațiunilor cu amănuntul (inclusiv a costurilor de rețea care nu sunt incluse în serviciul de acces angro la ANG); și (b) altor costuri din aval care în mod normal nu se anualizează (de obicei costurile de obținere a clientului) și pe care operatorul le suportă pentru a atrage clienți, și pe care ar trebui să încerce să le recupereze pe durata medie de viață a celor din urmă.

La estimarea duratei medii de viață a clientului, ANR-urile trebuie să țină cont în mod corespunzător de diferențele caracteristici și condiții concurențiale ale furnizării de servicii prin intermediul rețelelor NGA în comparație cu rețele de cupru moștenite, acestea fiind susceptibile să conducă la medii diferite ale duratei de viață a utilizatorilor de rețele NGA în comparație cu utilizatorii rețelei de cupru.

Orientările furnizate pentru testul de reproductibilitate economică *ex ante* menționat la punctul 56 și în prezenta anexă se limitează la domeniul de aplicare al prezentei recomandări, care se referă la aplicarea articolelor 15 și 16 din Directiva 2002/21/CE, împreună cu articolele 10 și 13 din Directiva 2002/19/CE, și, prin urmare, se aplică în alte circumstanțe decât testele de comprimare a marjelor *ex ante* aplicate prețurilor de acces angro reglementate și nu aduc atingere aplicării normelor de concurență de către Comisie și/sau autoritățile naționale competente și nici interpretării lor de către Tribunal și de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene. Aceste orientări nu aduc atingere acțiunilor pe care Comisia le poate întreprinde și nici documentelor de orientare pe care Comisia le poate emite în viitor cu privire la aplicarea dreptului concurenței în Uniune.
